

27 Ιουλίου 1999

Επίσκεψη στο Ουρόσεβατς του Κοσσυφοπεδίου (30 χλμ. νοτίως της Πρίστινα) πραγματοποίησε σήμερα ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, προκειμένου να επιθεωρήσει την ελληνική ειρηνευτική στρατιωτική δύναμη, το 501 Μηχανοκίνητο Τάγμα Πεζικού (ΕΛΔΥΚΟ: Ελληνική Δύναμη Κοσσυφοπεδίου).

Ο Πρωθυπουργός συνοδευόταν από τους υπουργούς Εθνικής Άμυνας Άκη Τσοχατζόπουλο και Τύπου και ΜΜΕ Δημήτρη Ρέππα, τον Α/ΓΕΣ Αντιστράτηγο Παναγιωτάκη και τον Διευθυντή Βαλκανικών Υποθέσεων του Υπουργείου Εξωτερικών πρέσβη Μιχάλη Σπινέλλη.

Ελικόπτερα τύπου "Απάτσι" της πολυεθνικής στρατιωτικής δύναμης που εδρεύει στο Κοσσυφοπέδιο, συνόδευαν το ελικόπτερο τύπου "Σινούκ" επί του οποίου επέβαινε ο Πρωθυπουργός και μόλις αυτό εισήλθε στο γιουγκοσλαβικό εναέριο χώρο,

Τον Πρωθυπουργό, κατά την άφιξή του στα περίχωρα του Ουρόσεβατς και πλησίον του χώρου όπου στρατοπεδεύει η ΕΛΔΥΚΟ (2 χλμ. από την πόλη του Ουρόσεβατς), υποδέχθηκαν ο πρέσβης της Ελλάδος στο Βελιγράδι Περικλής Βλασσόπουλος και ο Διοικητής του 501 Μηχανικού Τάγματος Πεζικού Αντισυνταγματάρχης Θεολόγος Δούλου.

Μετά την επιθεώρηση τιμητικού αγήματος, ο Πρωθυπουργός ενημερώθηκε από το Διοικητή της ΕΛΔΥΚΟ για το έργο, την αποστολή και τους τομείς ευθύνης της που συνίστανται στα εξής:

- Στην εξασφάλιση περιοχής, που τελεί υπό τον έλεγχο της ΕΛΔΥΚΟ.
- Στη συνοδεία φαλαγγών με ανθρωπιστική βοήθεια.
- Στη συνοδεία προσφύγων ανεξαρτήτως εθνικότητας.
- Στην παροχή ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στον τοπικό πληθυσμό.
- Στην προστασία του τοπικού πληθυσμού.
- Στον έλεγχο μαζί με την αμερικανική δύναμη συγκεκριμένων σημείων, όπου παραδίδει οπλισμό ο UCK.
- Στον εντοπισμό ναρκοπεδίων .

Η ΕΛΔΥΚΟ ελέγχει περιοχή εκτάσεως περίπου 30.000 στρεμμάτων, όπου βρίσκονται 31 χωριά με πληθυσμό περίπου 27.000 κατοίκων. Η περιοχή αυτή υπάγεται στον αμερικανικό τομέα (υπάρχουν ακόμη στο Κοσσυφοπέδιο ο βρετανικός, ο γερμανικός, ο γαλλικός και ο ιταλικός τομέας) που διοικείται από την αμερικανική ταξιαρχία Falcon, ο Διοικητής της οποίας συναντήθηκε με τον Πρωθυπουργό.

Μετά την ενημέρωσή του από τον Διοικητή της ΕΛΔΥΚΟ, ο Πρωθυπουργός απηύθυνε χαιρετισμό προς τους αξιωματικούς της Ελληνικής στρατιωτικής ειρηνευτικής δύναμης (το κείμενο της ομιλίας διανέμεται σε ξεχωριστό δελτίο τύπου).

Κατόπιν ο Πρωθυπουργός επιθεώρησε τους χώρους του στρατοπέδου και στη συνέχεια συναντήθηκε με τον Βρετανό Στρατηγό Μαϊκλ Τζάκσον Διοικητή της πολυεθνικής στρατιωτικής δύναμης στο Κοσσυφοπέδιο (KFOR).

Η επίσκεψη του Πρωθυπουργού ολοκληρώθηκε με συνέντευξη Τύπου που παρεχώρησε στα μέλη της δημοσιογραφικής αποστολής που τον συνόδευαν. Σε σύντομη εισαγωγική παρέμβασή του ο Πρωθυπουργός είπε τα εξής:

“Κυρίες και κύριοι, εδώ σήμερα στο Κοσσυφοπέδιο, μπορούμε να δούμε τη ζοφερή πραγματικότητα του πολέμου και των συνεπειών του. Βρισκόμαστε σ’ ένα εργοστάσιο, το οποίο ήταν από τα μεγαλύτερα των Βαλκανίων. Δεν λειτουργεί και είναι φανερό η εικόνα της καταστροφής. Βρισκόμαστε σε μια πόλη, όπου κανείς περνώντας και μόνο βλέπει τα σημάδια της εγκατάλειψης, τα σημάδια της ανεργίας, μιας οικονομικής ζωής που δεν υπάρχει και ενός πληθυσμού, ο οποίος δεν έχει ακόμα βρει τους ρυθμούς μιας κανονικής ζωής.

Μιλώντας με τους υπεύθυνους, διαπιστώνουμε ότι δεν υπάρχει μια κανονική διοίκηση, δεν υπάρχει κράτος που λειτουργεί, πολιτεία που να λειτουργεί, άνθρωποι που διαχειρίζονται τα θέματα του πληθυσμού και παίρνουν αποφάσεις. Όπως, επίσης, βλέπουμε ότι δεν υπάρχουν και στοιχειώδη πράγματα που πρέπει να υφίστανται σε κάθε συγκροτημένο κράτος: Από τις υπηρεσίες υγείας και περίθαλψης μέχρι και την αστυνομία, η οποία είναι ανύπαρκτη.

Βλέπουμε, επίσης, ότι η αντιμετώπιση των προβλημάτων της ζωής γίνεται από μέρα σε μέρα. Όλα αυτά δείχνουν τη μεγάλη σημασία που έχει η παρουσία της ειρηνευτικής δύναμης και εδώ στο Ουρόσεβατς η παρουσία της ελληνικής ειρηνευτικής δύναμης. Διαδραματίζουμε έναν αποφασιστικό ρόλο για να επανέλθει σιγά-σιγά η κοινωνική ζωή σε ομαλούς ρυθμούς και να μπορέσει ο πληθυσμός να αντιμετωπίσει τα προβλήματά του αποτελεσματικά.

Έχουμε ακόμη να διανύσουμε δρόμο προς αυτή την κατεύθυνση και η αποκατάσταση δεν θα είναι σύντομη. Αλλά, η διαφορά που υπάρχει σήμερα με την προγενέστερη κατάσταση (πριν από ένα μήνα) είναι ήδη μεγάλη.

Το ελληνικό σώμα έχει μια παρουσία με την οποία δίνει ένα διπλό μήνυμα. Ένα μήνυμα ότι η Ελλάδα θέλει την ειρήνευση και τη συνεργασία στην περιοχή και ένα μήνυμα ότι η Ελλάδα, όπου υπάρχουν προβλήματα εδώ, θέλει να βοηθήσει, να συμβάλλει, ώστε να ξεπεραστούν οι δυσκολίες.

Η συνεργασία και με ό,τι υπάρχει από τις τοπικές αρχές είναι καλή.

Η συνεργασία με την κεντρική διοίκηση, με το επιτελείο της ειρηνευτικής δύναμης (KFOR) είναι καλή.

Επίσης, είναι καλή η συνεργασία με την αμερικανική ταξιαρχία, η οποία είναι υπεύθυνη του τομέα.

Όπως, ήδη, θα διαπιστώσατε, από την επίσκεψη που κάναμε εδώ στο στρατόπεδο, τον καταυλισμό, μέσα στο εργοστάσιο, υπάρχει τάξη, υπάρχει καλή λειτουργία, υπάρχει φροντίδα για όλα τα προβλήματα. Το ηθικό των ανδρών είναι πολύ υψηλό και πιστεύω ότι όσοι είναι εδώ και δουλεύουν, αξίζουν τα θερμά συγχαρητήρια όλων μας για την προσπάθεια που έχουν κάνει. Είναι πραγματικά αξιοσημείωτη η προσπάθεια που έχει γίνει και η αντιμετώπιση των προβλημάτων όπως αυτή έγινε εκ των ενόντων, καθώς και η παρουσία που υπάρχει εδώ. Είναι η φάση αυτή η πρώτη φάση της αναδιοργάνωσης. Η φάση στην οποία καταγράφονται προβλήματα, ελέγχεται η περιοχή. Μετά και σε λίγο θα αρχίσει η δεύτερη και πολύ πιο δύσκολη, της ανασυγκρότησης, της αναδιοργάνωσης, της δημιουργίας μιας πολιτείας. Και σ' αυτήν θα συμβάλλουμε.

Θέλω, επίσης, να τονίσω, επειδή είδα και πριν τους εκπροσώπους ανθρωπιστικών οργανώσεων ότι και σ' αυτό τον τομέα η Ελλάδα έχει παρουσία και παρουσία που είναι εμφανής.

Νομίζω ότι έχουμε πορευθεί ένα δρόμο που δείχνει ότι μπορούμε να βοηθήσουμε σημαντικά στην ειρήνευση και μπορούμε να δώσουμε ένα μήνυμα φιλίας σε όλους που βρίσκονται εδώ στην περιοχή.

Είμαι στη διάθεσή σας για ερωτήσεις”.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Υπάρχουν σκέψεις ή σχεδιασμοί από τώρα για την αναδιάρθρωση της ελληνικής δύναμης στην περιοχή, προκειμένου να λάβει ενεργό μέρος στην ανασυγκρότηση, ιδία στον κατασκευαστικό τομέα, της περιοχής; Μήπως επ' αυτού υπάρχουν αντιρρήσεις;

Και μια δεύτερη ερώτηση: Χθες το βράδυ, κατηγορηματικά δηλώσατε ότι δεν πρόκειται να έχετε, κατά τη σημερινή επίσκεψή σας, πολιτικές επαφές. Να εικάσω ότι οι επαφές αυτές θα γίνουν, αφού πάτε στο

Βελιγράδι πρώτα;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Όσον αφορά το θέμα της ανασυγκρότησης: Πρόκειται να έρθουν ένας λόχος μηχανικού και ένας λόχος υγειονομικού για να βοηθήσουν. Από τις συζητήσεις που είχα και με τον Άγγλο Διοικητή της KFOR, καθώς και με τον Αμερικανό Διοικητή της ταξιαρχίας, θεωρούν απαραίτητο να υπάρξουν αυτοί οι λόχοι για να εκπληρώσουν καθήκοντα που είναι αναγκαία στην περιοχή. Από κει και πέρα, το τι δουλειά θα γίνει θα εξαρτηθεί από τις συζητήσεις που έχουμε. Βεβαίως, εμείς έχουμε κάθε διάθεση να αναλάβουμε να βοηθήσουμε.

Όπως, ίσως, μάθατε, πρόκειται η δύναμη να μεταφερθεί από το εργοστάσιο αυτό όπου βρίσκεται σε μια άλλη περιοχή. Θα γίνει ένας καταυλισμός με λυόμενα σπίτια που θα επιδιώξουμε να είναι πάρα πολύ καλός, προκειμένου οι άνδρες της ΕΛΔΥΚΟ να έχουν τις απαιτούμενες διευκολύνσεις προς αντιμετώπιση των προβλημάτων που απορρέουν από την αποστολή τους. Πρέπει να υπολογίζουμε ότι η παρουσία μας δεν θα είναι μια παρουσία ολίγων μηνών. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι η ελληνική ειρηνευτική δύναμη στη Βοσνία συμπληρώνει ήδη τα τρία χρόνια.

Ως προς τη δεύτερη ερώτησή σας: Όπως και εσείς θα διαπιστώσατε, δεν είχα πολιτικές επαφές. Και δεν είχα πολιτικές επαφές, γιατί η επίσκεψή μου είχε σκοπό να συναντήσω εδώ τους αξιωματικούς και τους οπλίτες της ΕΛΔΥΚΟ, να συζητήσω μαζί τους, να ενημερωθώ για τα προβλήματά τους, προκειμένου να καταστεί ευκολότερη η αντιμετώπιση των προβλημάτων τους.

Πολιτικές επαφές θα υπάρξουν. Και το πώς θα πραγματοποιηθούν, θα εξαρτηθεί από την εξέλιξη. Αυτή τη στιγμή, ξέρετε ότι έχει ορισθεί ο κ.Κουσνέρ επικεφαλής της Διοίκησης. Το πώς γίνονται οι επαφές με τον κ.Κουσνέρ και για ποιους σκοπούς θα εξαρτηθεί από συνεννοήσεις που θα κάνουμε με όλες τις πλευρές.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Η Ελλάδα μετέχει στην ανθρωπιστική οργάνωση Focus και μάλιστα πρωταγωνιστεί. Η κυβέρνηση είναι διατεθειμένη και σκοπεύει να ενισχύσει αυτή την οργάνωση;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς έχουμε, με βάση τα στοιχεία που μας έχουν δώσει, βοηθήσει κατά πολύ. Και θα συνεχίσουμε βεβαίως την ανθρωπιστική βοήθεια.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Προτίθεται η Ελλάδα να συμβάλει στις προσπάθειες ανασυγκρότησης της Βαλκανικής, της Σερβίας συμπεριλαμβανομένης, ακόμη και αν ο Μιλόσεβιτς παραμείνει στην εξουσία;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Η Ελλάδα είναι της άποψης ότι πρέπει να τύχει βοήθειας ο καθένας, ότι πρέπει να τύχουν βοήθειας οι λαοί της πρώην Γιούγκοσλαβίας. Αλλά φυσικά αυτό εξαρτάται από την πολιτική

κατάσταση. Εμείς θα κάνουμε τα αναγκαία βήματα στο πλαίσιο και κατόπιν συνεννόησως με την Ευρωπαϊκή Ένωση, η οποία θα αποφασίσει επί του θέματος.

ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΣ: Μέσα στις αποστολές της ΕΛΔΥΚΟ είναι και ο αφοπλισμός του UCK; Προχωρεί ο αφοπλισμός του UCK;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Σ' αυτό υπάρχει συμφωνία πώς θα γίνει ο αφοπλισμός. Ο UCK πρέπει να παραδώσει το στρατιωτικό υλικό (στολές, κ.ά) που χωρίζεται αυτό και παραδίδεται σε ορισμένα σημεία. Στα σημεία αυτά υπάρχουν δυο αποθήκες. Οι αποθήκες αυτές έχουν φρουρά που αποτελείται και από Έλληνες και από Αμερικανούς στρατιώτες. Και όσον αφορά την παρατήρησή σας αν προχωρεί ή όχι, ξέρουμε όλοι ότι ο αφοπλισμός αυτός, η παράδοση, δεν προχωρεί με τους ρυθμούς που θα επιθυμούσαμε. Το έχουμε επισημάνει και πρέπει να προχωρήσει.
Σας ευχαριστώ πολύ.